PRILOGA 8B

PROJEKTNI POGOJI PRISTOJNEGA MNENJEDAJALCA

MNENJEDAJALEC	
navedba mnenjedajalca	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Ljubljana
naslov	Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana
št. projektnih pogojev	**35102-1183/2017-45**
datum	**7. 7. 2025**
predpis oz. podlaga za projektne pogoje	1. točka drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljevanju: ZVKD-1) in tretji odstavek 42. člen Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP in 133/23; v nadaljevanju: GZ-1) in 125. in 126. člen ZUP (UL RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju: ZUS-1)) - po uradni dolžnosti
postopek vodil	dr. Maja Bricelj, univ. dipl. arheologinja, konservatorska svetovalka
podpis	
odgovorna oseba mnenjedajalca	dr. Robert Peskar, konservatorski svetnik, vodje OE Ljubljana po pooblastilu
podpis	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije 2 Ljubljana

INVESTITOR	
INVESTITOR 1	
ime in priimek ali naziv družbe	**Tehniškega muzeja Slovenije**
naslov ali poslovni naslov družbe	**Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana**

POOBLAŠČENEC	
podatki se vpišejo, kadar je imenovan pooblaščenec	
ime in priimek ali naziv družbe	**Arrea d.o.o.**
naslov ali poslovni naslov družbe	**Kolarjeva ulica 58, Ljubljana**

PODATKI O GRADNJI	
naziv gradnje	Bistra - Tehniški muzej Slovenije
kratek opis gradnje	Rekonstrukcija, odstranitev, novogradnja – prizidava, novogradnja – novozgrajen objekt in sprememba namembnosti: **objekt oranžerija – arheološke raziskave**, na delu zemljišča s parcelno št.: 1657/1, k. o. 2003 Verd.

PODATKI O DOKUMENTACIJI	
številka projekta	PZI 2022/05
datum izdelave	december 2024
projektant (naziv družbe)	Arrea d.o.o.

POGOJI ZA PRIPRAVO PROJEKTNE DOKUMENTACIJE, GRADNJO IN UPORABO OBJEKTA	
pogoji za DGD	/
pogoji za PZI	/
pogoji za izvajanje gradnje	V skladu z določili 5. odstavka 29. člena ZVKD-1 in v skladu s tč. V.5. kulturnovarstvenega mnenja (35102-1183/2017-40, 7.6.2024) izdajamo konkretne kulturnovarstvene pogoje z usmeritvami za **arheološke raziskave za obnovo objekta oranžerije** v samostanu Bistra:

	I. 1. NOTRANJI DEL OBJEKTA ORANŽERIJE 1.1. Arheološke raziskave ob gradnji oz. pri odstranitvi obstoječega tlakovanja in spodnjih peščeno-zemljenih nasutij do globine 0,4 m na površini 141 m^2. 1.2. Izkop 4 do 6 ročnih testnih sond, v velikosti do 1 m x 2 m za določitev vsebine in sestave arheoloških depozitov (predvsem za opredelitev starejših ostalin kartuzije). Mikrolokacije in obseg sond se določi skupaj z ZVKDS po odstranitvi zgornjih 40 cm zemljine. 1.3. Arheološka izkopavanja na površini prib. 90 m^2, kjer so že po projektu predvideni globlji izkopi, in na prib. 20 m^2 (približna ocena globljih izkopov v osrednjem delu prostora); od gl. 0,40 do predvidoma 1,6 m (natančna opredelitev globine po izvedenih testnih sondah). - Arheološka izkopavanja v notranjosti objekta – predvsem ob obstoječih stenah – je, zaradi statične varnosti, potrebno izvajati po dogovoru in uskladitvah s projektantom gradbenih konstrukcij. - V primeru kasetnega oz. navpičnega izkopa do predvidene projektne globine bo, zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, potrebno zgornji del izkopa razširiti zaradi izvedbe stopničastega izkopa (na 1m globine je potrebna stopnica); vsi izkopi se zato razširijo za 0,5 m do globine 1 m. 2. ZUNANJI DEL OBJEKTA ORANŽERIJE 2.1. Arheološka izkopavanja pri vseh posegih v zemeljske plasti, na površini prib. 232 m^2: - Do prib. globine 0,30 m strojna odstranitev peščeno-zemljenih plasti in na severnem delu odstranitev temeljev obstoječega prizidka, ki se ruši. - Od 0,30 m do prib. 1,6 m lahko pričakujemo zidane strukture (prim. Poročilo Centra za preventivno arheologijo: 02-0009/2023-GR-2023-53, december 2023; 02-0009/2023-TN-2024-1, januar 2024). - V primeru kasetnega oz. navpičnega izkopa do predvidene projektne globine bo, zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, potrebno zgornji del izkopa razširiti zaradi izvedbe stopničastega izkopa (na 1m globine je potrebna stopnica); vsi izkopi se posledično razširijo za 0,5 m do globine 1 m. 3. Načrt ureditve gradbišča (organizacija gradbišča, varnostni načrt, varovanje izkopov, urejanje deponij in prevoz zemljine na deponijo) mora biti usklajen z načrtom arheoloških raziskav in morata biti potrjena s strani odg. konservatorja. Navedeno ni predmet izvedbe arheoloških raziskav. 4. Arheološke raziskave se bodo, glede na potek sanacije objekta, izvajale v različnih fazah. V prvi fazi predlagamo izvedbo raziskav v notranjosti objekta, in sicer tč. 1.1. in 1.2. 5. Zaradi podtalne vode morajo izvajalci predvideti črpanje vode iz izkopov. 6. Za odkrite arheološke (zidane) ostaline se bo opredelila možnost prezentacije *in situ* oz. bo potrebno določiti primeren način predstavitve ostalin (ZVKDS, investitor, projektant, po potrebi tudi širša strokovna komisija). 7. Če bo med obnovo oranžerije prišlo do kakršnihkoli izvedbenih sprememb in se bodo izkopi zmanjšali ali povečali, se bo temu primerno spremenil tudi obseg arheoloških raziskav. Vse spremembe morajo biti usklajene oz. potrjene z ZVKDS. 8. Za poizkopavalno delo naj se predvidi 20% celotne vrednosti raziskav. 9. Arheološke raziskave morajo potekati po določilih 31., 33., 34. in 85. člena ZVKD-1 ter po Pravilniku o arheoloških raziskavah (UL RS 3/2013). 10. Po določilu že citiranega 34. člena mora arheološke raziskave zagotoviti investitor posega v prostor. 11. Investitor mora zagotoviti arheološkega izvajalca in za arheološke raziskave in odstranitev arheološke ostaline pridobiti posebno kulturnovarstveno soglasje pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije, Maistrova 10, 1000 Ljubljana. 12. Zaradi priprave strokovnega konservatorskega nadzora je investitor (oz. izvajalec) o točnem datumu zemeljskih del dolžan pisno ali po elektronski pošti (tajnistvo.lj@zvkds.si) obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS sedem dni pred samim pričetkom del. Stroški strokovnega arheološkega nadzora ne bremenijo investitorja. **II**. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti. **III**. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.
pogoji za uporabo objekta	/

OBRAZLOŽITEV PROJEKTNIH POGOJEV

obrazložitev projektnih pogojev (strokovna in pravna utemeljitev)	28. člen ZVKD-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Kulturnovarstveno soglasje za poseg, za katerega je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. V skladu s 43. členom GZ-1 se v takih primerih kulturnovarstveno soglasje izda v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje).

V skladu z določili 5. odstavka 29. člena ZVKD-1 in v skladu s tč. V.5. kulturnovarstvenega mnenja (35102-1183/2017-40, 7.6.2024) izdajamo konkretne kulturnovarstvene pogoje z usmeritvami za arheološke raziskave za obnovo objekta oranžerije v samostanu Bistra.

Predlagana gradnja posega v spomenik: Bistra - Samostan Bistra (EID 1-00015) in Bistra - Območje samostana Bistra (EID 1-08775) in v registrirano nepremično dediščino: Bistra - Arheološko najdišče Bistra (EID 1-11393).
Varstveni režim za:
- spomenika: Bistra - Samostan Bistra (EID 1-00015) in Bistra - Območje samostana Bistra (EID 1-08775) je določen v 4. členu Odloka o razglasitvi Samostana Bistra za kulturni spomenik državnega pomena (Ur.l. RS, št. 81/99-3804, v nadaljevanju ODLOK),
- registrirano nepremično dediščino: Bistra - Arheološko najdišče Bistra (EID 1-11393) pa v 64. členu Odloka o Občinskem prostorskem načrtu Občine Vrhnika (Ur. l. RS, št. 27/2014).

Investitor je zahtevi priložil zgoraj navedeno projektno dokumentacijo.
ZVKDS je glede na predpisan varstveni režim izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja:
- peti in šesti odstavek 29. člena ZVKD-1 določata, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja določi obveznost oprave predhodnih raziskav, če se upravičeno domneva, da je v nepremičnini, ki je predmet posegov, neodkrita dediščina, in grozi nevarnost za njeno poškodovanje ali uničenje. ZVKDS je določil obveznost oprave predhodnih raziskav zato, ker arheološko najdišče Bistra obsega širši prostor nekdanjega kartuzijanskega samostana in strugo potoka Bistra z območjem izliva v Ljubljanico. Objekt oranžerije je nastal na delu severnega trakta kartuzije, zato se pod njim pričakujejo in situ ohranjene ostaline kartuzije.
- tretji odstavek 29. člena ZVKD-1 določa, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji določi zahteve glede strokovne usposobljenosti izvajalcev specializiranih del; v tem primeru je bistvena kontinuiteta v poteku arheološke raziskave in njeni dokumentaciji, ki je bila za potrebe obnove samostana Bistra že delno izvedena (geofizikalne raziskave in sondažni izkopi: *Poročilo Centra za preventivno arheologijo: 02-0009/2023-GR-2023-53, december 2023; 02-0009/2023-TN-2024-1, januar 2024*). Po potrebi mora izvajalec arheoloških raziskav v dogovoru z odg. konservatorjem zagotoviti na terenu tudi prisotnost geologa in/ali antropologa.

Četrti odstavek 42. člena GZ-1 določa, da lahko mnenjedajalec v projektne pogoje vključi tudi morebitne pogoje za izvedbo gradnje. V skladu s to določbo je v teh kulturnovarstvenih pogojih določeno, da mora investitor pri izvedbi gradnje izvesti arheološke raziskave.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega presodil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega mnenja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do izdaje kulturnovarstvenega mnenja.

☐ **obrazložitev projektnih pogojev z navedbami strokovnih in pravnih podlag za odločitev je v prilogi**

PRILOGA

☐ Obrazložitev